

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

27.01.2025 nr DM-126567-15

Neitla liivakarjääri keskkonnaloa nr JARM-017 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõuseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Järva Vallavalitsus`e taotlusele nr T-KL/1021653 ning Järva Vallavolikogu 25.04.2024 otsusest nr 25, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Pikendada Järva Vallavalitsus`le (registrikood 77000335) Neitla liivaamaardla Neitla liivakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaluba nr JARM-017 kehtivusaega 15 aastat.

1.2. Seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

1.3. Avalikustada Järva Vallavalitsusele keskkonnaloa nr JARM-017 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr JARM-017 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr JARM-017 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee>

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Järva Vallavalitsus (registrikood 77000335, aadress Järva maakond, Järva vald, Järva-Jaani alev, Pikk tn 56, 73301) esitas 30.11.2023 Keskkonnaametile Neitla liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr JARM-017 (edaspidi kaevandamisluba) muutmistaotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 30.11.2023 nr DM-126567-1).

Järva Vallavalitsus taotleb seoses Neitla liivakarjääri keskkonnaluba JARM-017 loa kehtivusaja (kehtivusega kuni 27.01.2025) lõpu lähenemisega ja asjaoluga, et maavara pole täielikult ammendatud nimetatud loa pikendamist 15 aasta võrra, et tagada arvele võetud maavara säästlik kasutamine, varustada piirkonda ehitusmaterjaliga ning kaevandatud ala korrastada.

Neitla liivakarjäär asub Järva maakonnas Järva vallas Neitla külas riigile kuuluval kinnistul Neitla liivakarjäär (katastritunnus 12902:003:0254), mille riigivara valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ja volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Taotletav mäeeraldis hõlmab Neitla liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0023) ehitusliiva aktiivse

tarbevaru 1 ja 4 plokki, ehituskruusa aktiivse tarbevaru 2 ja 5 plokki, täiteliiva aktiivse tarbevaru 3 ja 6 plokki ning olemasolevat Neitla liivakarjääri mäeeraldist (loa nr JARM-17; loa omaja Järva Vallavalitsus). Keskkonnaministri käskkirjaga 13.06.2008 nr 723 „Järva maakonnas Neitla liivamaardla täiendava varu ja Neitla liivakarjääri jääkvaru kinnitamine ning registrisse kandmine" on kinnitatud plokkides 1, 2 ja 3 kasutusala protsentuaalne jaotus (ehitusliiv 80 %, ehituskruus 5%, täiteliiv 15%) ning plokkides 4, 5 ja 6 samuti kasutusala protsentuaalne jaotus (ehitusliiv 63 %, ehituskruus 20%, täiteliiv 17%). Taotletav mäeeraldis külgneb vahetult olemasoleva Neitla II liivakarjääri mäeeraldise (loa nr JARM-031) ja selle teenindusmaaga.

Neitla liivakarjäär mäeeraldise pindala 11,46 ha, teenindusmaa pindala 18,42 ha. Seisuga 30.09.2023 on olemasoleva Neitla liivakarjääri mäeeraldisega seotud varuplokkide jääkvaru maavarade registris järgmine:

- 1 plokk: ehitusliiv, aktiivne tarbevaru – 179,0176 tuh m³,
- 2 plokk: ehituskruus, aktiivne tarbevaru – 11,1861 tuh m³,
- 3 plokk: täiteliiv, aktiivne tarbevaru – 33,5733 tuh m³,
- 4 plokk: ehitusliiv, aktiivne tarbevaru – 2,713 tuh m³,
- 5 plokk: ehituskruus, aktiivne tarbevaru – 0,859 tuh m³,
- 6 plokk: täiteliiv, aktiivne tarbevaru – 0,732 tuh m³.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 250 eurot on tasutud 29.11.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnanaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 12.12.2023 kiri nr 9-3/23/17459-2).

2.2. Keskkonnanaloo taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnanaloo taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnanaloo taotlus on 22.12.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet teavitas 22.12.2023 kirjaga nr DM-126567-3 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 09.01.2025 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis taotlejalt 08.01.2025 kirjaga nr DM-126567-11 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

Järva Vallavalitsus teavitas 14.01.2025 kirjaga nr 14.01.2025 nr 6-4/2025/78-3, et tutvunud Neitla liivakarjääri keskkonnaloa muutmise korralduse eelnõuga ning täiendavad ettepanekud puuduvad.

Maa- ja Ruumiamet teavitas 16.01.2025 kirjaga nr 7-1/25/475-2, et on esitatud eelnõudega tutvunud ning märkused nende osas puuduvad.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist,

lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (KMH määrus).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 20.01.2025 kirjaga nr DM-126567-14 „Neitla liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalda taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Neitla liivakarjääri keskkonnavalda taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnamõjud ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnavalda kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnavalda andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. antav keskkonnavalda nr JARM-017 annab Järva Vallavalitsusele õiguse Neitla liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnavalda andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnavalda andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnavalda saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnavalda Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnavalda andja kaevandamise keskkonnavalda taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud arvamuse saamiseks Järva Vallavalitsusele 22.12.2023 kirjaga nr DM-126567-4. Järva Vallavolikogu andis 25.04.2025 otsusega nr 25 nõusoleku Neitla liivakarjääri keskkonnavalda JARM-017 pikendamiseks 15 aasta võrra, et tagada arvele võetud maavara säästlik kasutamine, varustada piirkonda ehitusmaterjaliga ning kaevandatud ala korrastada.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Neitla liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki. Kaevandamisjätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi, kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär metsamaaks ning eemaldatud katend kasutatakse täies mahus ala korrastamisel. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Neitla liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

Muuhulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest ja muutmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Järva Vallavolikogu nõustus 25.04.2024 otsusega nr 25 Neitla liivakarjääri keskkonnaloa JARM-017 pikendamiseks 15 aasta võrra, et tagada arvele võetud maavara säästlik kasutamine, varustada piirkonda ehitusmaterjaliga ning kaevandatud ala korrastada.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 20.01.2025 kirjaga nr DM-126567-14 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Järva Vallavalitsus ei ole seisuga 08.01.2025 karistusregistrisse kantud

kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 20.01.2025 kirjaga nr DM-12656-14 Neitla liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnanahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Neitla liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250- 300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring.

Võttes aluseks kehtival keskkonnaloal olevad kõrvaltingimused ja KMH eelhindangus tehtud ettepanekud, kantakse muudetud keskkonnaloale kõrvaltingimused järgmises sõnastuses:

1. Kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada nõuetekohase projekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada tehnoloogiliselt esimesel võimalusel ning see tuleb lõpuni viia enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu.
2. Loa omanik peab maavara transpordiga kaasneva tolmu (välisõhku eralduvate tahkete osakeste) lubatud piirväärtusest kinnipidamiseks kuival ajal vajadusel kastma kaevisel transportimisel kasutatavaid teid ja hoidma neid niisketena.
3. Kaevandamisel ja kaevisel transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldamiseks tuleb vajadusel rajada mäeeraldise või selle teenindusmaa territooriumile teenindusplats, vältimaks kütuse ning õlide leket pinnasesse või põhjavette.
4. Järgida kehtestatud müra piirnorme. Müra lubatud piirnormi ületamisel tuleb rakendada leevendavaid meetmeid (nt müratõkkeks puistangute rajamine).
5. Tulenevalt uuringuaruande ja varude kinnitamise käskkirja sisust on kaevandatud mahu aruannete esitamisel kaevandajal kohustus kinni pidada kasutusala protsentuaalsest jaotusest: ehitusliiv 80%, ehituskruus 5% ja täiteliiv 15%.

6. Juhul kui kaevandamise käigus kuhjatakse materjali hunnikutesse, mis jäävad seisma ning võetakse kasutusse kaldapääsukeste poolt, tuleb kaldapääsukeste ja nende pesakondade hukkumise vältimiseks hoiduda kaldapääsukeste pesadega järsakute kaevamisest või sealse materjali teisaldamisest kaldapääsukeste pesitsusperioodil. Pesitsusperiood kestab 15. maist 1. augustini.

3.4. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Järva Vallavolikogu andis 25.04.2023 otsusega nr 25 „Arvamuse andmine Neitla liivakarjääri keskkonnaloa JARM-017 pikendamise taotluse kohta“ (edaspidi otsus nr 25) nõusoleku Neitla liivakarjääri keskkonnaloa JARM-017 pikendamiseks 15 aasta võrra, et tagada arvele võetud maavara säästlik kasutamine, varustada piirkonda ehitusmaterjaliga ning kaevandatud ala korrastada“. Otsuses nr 25 täiendavaid tingimusi ei seatud.

3.5. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“.

Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt:
<https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Maaeraldise plaan
3. Geoloogilised labiloiked
4. Korrastatud ala plaan

Janno Kuusik
vanemspetsialist
maapõuebüroo